

fundar í Havn hóskvöldið — men hann var ekki at hitta; og at hann hervið var boðin til fundin. (Henda almenna bjóðan hjálpti hann komi). Miðvingurin vendi sær so til talararnar og segði frá, at J.P. var á nátt farin úr Havnini (so segði talarin) »sum hin verst var í skóm hansara,« fyrri ekki at koma í fylgi við móttóðumonnunum sínum. Síðani spurdi hann, hví J. P. einki gott kundi finna við jarðaræforminum, og segði, at hann mest mundi tala fyrri sínum egnu interessum; men tá leyp Jóhannes »upp á bæði beins« rúppi, at fundurin var lokin. Og harvið skuldi so Miðvingurin, ein av stillarum P. M. Dams, vera útkoyrdur. Men fundarfólkið fekk óivað ta rættu fatan av politikki Jóhannesar.

Kann Føroya fólk velja ein mann, ið er so ræddur, at hann ekki torir at lata menn fáa orðið á fundum sínum, og sum ekki torir at koma á fundir móttóðumanna, uttan hann beinanvegin skal kroystast inn á teir? Hvussu skal ein tilfukur maður tala fólk-sins sak á ríkisdegi? Og hvat álit kann fólk hava á honum?

Føroya fólk! Vilja tit senda ein mann á Danaling, ein mann ið skal verða fiskimonnur og arbeiðarur til fullt gagn, so veljið ein mann, sum óræddur torur at slá fram og verja hugsjónir sínar. Ein slíkur maður er **P. M. Dam**, og eigur ti alt arbeiðandi fólk í Føroyum at stemma uppá hann á valdegnum 11. november í ár!

N. N.

Løgtingið 1935.

Studning fyrri fiskivirki í Miðvági.

A. Samuelsen

greiddi frá nevndarálitinum: — Miðvingur hevdu stovnað felag fyrri at fáa bygt eitt fiskavirki. Teir høvdu tekið 5000 kr., vildu gera arbeiði fyrri 2500 kr. Fiskeribankin vildi lána 15000 við teim treytum, at kommunan ella lögtingið vildi lána 5000 kr. Miðvingar høvdu ikki spurt kommununa, ið tó hevði viðmælt umsóknini. Talarin helt, at um tað vóru teir rættu mennirnir vildi eitt tilfikt virki haft nógv at siga. Hann helt, at tá ið fiskaribankin kravdi lögtingsins hjálp var tað væl fyrri at finna ein máta til lagaliga at vísa málið frá sær. Hann og nevndin kundu ikki av hensyn til konsekvensur mæla til at fremja hetta mál.

P. M. Dam:

A. Samuelsen visti væl, at kommunan í Miðvági ikki uttan tingsins samtykki kundi læna 5000 kr., og tá ið kommunan ikki kundi betala síni forpliktisir, kundi tingið ikki samtykja, at hon lænti. Vitinun um at so var, helt sjálvandi Miðvágs-kingum frá at biðja kommununa um hjálp í peningi. Kommunan kundi einans viðmæla. Tað hevði hon gjørt. Tað var heilt og aldeilis at misanbefala um-

sóknina at siga, at tá ið fiskaribankin hevði beint umsóknar-menninar til eisini at søkja hjálp hjá lögtingi, var tað væl fyrri at sleppa frá at lána. Og tað var ikki minni misanbefaling at siga, at tá sakin kom í rættar hendur. . . . Hvor skal siga: hon er ikki nú í rættum hondum. Fiskaribankin vil av hesum, ið stendur í álitinum, fáa mistreystið til menninar og heila sakina. Hetta kann tingið ikki vera bekent.

Fiskimenn í Miðvági hava her borið eitt mál á ting í tí treysti, at teir heiraðu tingmenn kenna tað sum skyldu sína at hjálpa fiskarum til betri kor og livs-líkindir. Teir hava fingið tilsoðn um eitt stórra lán frá fiskaribankanum. Men tað er ikki nóg mikið. Sjálvir hava teir sett seg fyrri ein part í kontantum og arbeiði.

Umframt tað, at tað er tingsins skylda at hjálpa fiskimonnun til sjálvbjálp, hevur tingið her eina aðra grund til at hjálpa. Tingið ger sær sjálvum eina beinleiðis tenastu, um tað stýðir her. Sum kunnugt betali tingið árliga stóran pening fyrri Miðvághavn, tí inntøkurnar eru ov smáar við hávniina. Eitt tilfikt turkari vil jú økja um út- og innflutningin, ið gevur pening í havnarkassan. Hvort oyra sum soleiðis legst afturat í inntøkum minkar um tingsins útreiðslur til Miðvághavn. Talarin vónaði tí, at tingið vegna fiskimenninar og sínar egnu interessur vildi greiða atkvøðu fyrri einum broytingaruppskoti, sum hann hevði sett um at veita fiskimonnunum garanti fyrri eitt lán uppá 5000 kr.

A. Samuelsen

helt, at ræðslan fyrri konsekvensunum helt honum aftur. Tað vildi um tingið garanteraði koma umsóknir allastaðni frá. Tað var ikki rætt, at fiskimenn søktu — teir, ið kenna víður-skiftini, sögdu at eingir fiskimenn vóru millum umsóknarar-nar.

P. M. Dam.

Tað lystir meg at víta, hvort ið teir kunnugu eru, ið hava sagt, at eingir fiskimenn eru uppi í hesum. Teir Vágamenn sita í nevndini — eg kann gott hugsa mær, at keypmáðurin í Seyrvági, Niclasen, hevur verið uppi í her. Tað kann Samuelsen heilsa teim »kunnugu«. Tað er ikki ókent at A. Samuelsen talar um konsekvensur. Men eg var farið at halda, at hann hevði slept hesum ótta. Ti líka nú frammanundan hevur A. Samuelsen talað væl og heilt fyrri, at garantera fyrri einum lán uppá 50000 kr. til p/f. Nordanfjörða hvalaveiðufelag. Eg taki undir við Samuelsen her. Tað ger mær ilt, at hann ikki vil stýða fiskimenninar í Miðvági á sama hátt sum teir, ið standa aftanfyrri hvalaveiðifelagið. Talarin fanst aftur at álitinum so illa og misanbefalaði tað var skrivað.

A. Samuelsen:

Løgtingið mátti læra at begrensa seg. Tað, ið sagt var í álitinum var fyrri at avvenja at

heina til lögtingið. Hvis David-sen hevði sagt, at lögtingið kundi betala, hevði hann gjørt eina ringa gerð. Turkarið kundi ikki líknast saman við hvalaveiðifelagið. Føroyingar høvdu sölur-turkað fiskin. Hann vildi ikki hoppa, at vit her á landi bara skuldi hava inniturkaðan fisk. Hann vildi ynsk, at turkihús aldri vóru komin.

P. M. Dam:

Tað er logið at draga David-sen inn í hetta mál og royna at kasta skyld á hann. Tað fór ikki at eydnast. Um Davidsen hevði tosað fyrri hesum málið, so hevur hann tosað væl — tað skuldi Samuelsen ikki ivast í. Tað var interessant, at Samuelsen ynsk, at einki turkihús var komið. Men bara at realisera sftt ynski yvir Miðvág var meir enn skeiðt og stóru órættur.

A. Samuelsen

helt at hann ikki hevði meint at minka Davidsen. Hann vildi verja fyrri konsikvensunum.

P. M. Dam:

Samuelsen kann ikki minka Davidsen. Hann er maður at verja seg. Talarin helt, at við-vikjandi konsekvensum var at siga, at tingið nýttist ikki at ganga longur enn tað til eina og hvørja tíð kundi forsvara. Hitt avgerandi mátti vera, um málið var gott og tingið orkaði. Við avstemningina fall hetta broytingaruppskot, meðan nevndaruppskotið varð viðtikið við báðum Vágoyatingmonnum:

Broytingaruppskot til nevndaruppskot í lögtingsmáli nr. v1 — 16/1935: »Stette til et Klipfisketerreri i Midvaag.«

Ístaðin fyrri punkt I í nevndarinnar uppskoti verður sett:

»Løgtingið garantera fyrri einum lán uppá 5000.00 — fimm túsund — krónur til bygging av einum turkihúsi, ið Sigmund Frederiksen og fleiri Miðvágs-kingar hava søkt tingið um studning til. Hesin garantiur er treytadur av, at tað felag, ið fær lán-ið, uppfyllir tær treytir og er bundið av teim lógreglum (reglugerðum), ið eru vanligar fyrri annaðhvørt andeils- og partafelag.

Amtlaðurin verður hemilaður at undirskriva garantiin tingsins vegna.»

15. septembir 1935.

P. M. Dam.

Viðtikið forslag.

- 1) Det af Sigmund Frederiksen, m. fl. indgivne Andragende om 5000 Kr. fra Lagtinget som Tilskud eller Aktiekapital til Bedste for Opførelse af Klipfisketerreri i Midvaag, kan ikke bevilges.
- 2) 2 Skrivelser fra Fiskeribankens tilfagesendes Andragerne med Svaret.

Fiskeriudvalget, den 8. September 1935.

A. Samuelsen. J. H. Joensen. Kr. Djurhuus. N. Niclasen. J. Kallsoy.

Feitur seydur.

Olaus Jensen í Porkeri drap nú um dagin ein skotskan veðr. Tálgin vág 50 merkur.

Dýralæra

av Mikkjal á Ryggi.

Føroyskar aftursagnir

greitt til prentingar av R. Long.

At fáast við børn er einki lætt arbeiði.

Høvuðsstuðulin og rúnarkelvið í hesum arbeiði er kynstrið at duga at tala barnamál — tó ikki hitt væl kenda tvællið, ið lærir børn at tvælla og bróta og og bringla orðini, so tey verða skilaleys og óivað ofta geva barninum skeiva fatan av tí, ið talan er um.

Bert íggjognum barnsins mál sleppst at og inn í barnsins verð og liv.

Higartil hava vit viðvíkjandi flestu skúlagreinum saknað skúla-bøkur í hesum máli. Hetta sakin, hetta høvuðstrot í skúlum okkara hava flestir skúlahugsandi, kanska allir, sæð.

Men hvor skuldi og kundi avrika hetta arbeiði?

Evensens próstur tók hitt fyrsta dyggdagóða takið.

Hans Andrias skald gav okkum nakrar sannar perlur. Hans M. Jacobsen skrivaði eina stavingar-bók. J. Waagstein hevur starvast við song- og nótabøkur. — Og Mikkjal og Richard standa í miðjum starvi, og hava teir nýliga avgreitt tvær bøkur, ið lærarafelagið hevur givið út.

Dýralæra.

Tað kann sigast um Mikkjals »Dýralæra«, at hon gongur, sum Danir siga, »med Træsko i Folke. Málsliga ber hon av hansara landalærun — og tað sigur ikki so lítið. Men tað er ikki til minnan fyrri tilfarið í manninum, at hann fer fram og veksur og búast við arbeiðinum. Tað er onkur, ið heldur bæði um landalæruna og dýralæruna, at tær sum lærubøkur í skúlunum eru nakað rúgvusmiklar — lærugreinirnar eru vorðnar heldur nógv. Men afturimóti eru aðrir av teirri meining, at tað er ein fyrinunur, at tað er lagt tilfikt hold á tilfarið, at born lesa tað sum søgur — hvat situr betur eftiri enn sagan, ið hugtekur barnið?

Meðan landalæran er uppbygd á høvundans eigna særmerkta hált, er dýralæran inndeild eftir teirri tradisjonarbundnu »systematisku« inndeilingini av tilfarinum. Hetta hevur fært við sær, at føroysk børn — tað eru tey, bókin er skrivað fyrri — koma at lesa um fremmand ókend dýr, áðrenn tey koma til okkara dýralív. Vit halda, høvundin ikki átti at fylgt hesum »systematikkie«, tá ið talan er um tað, ið fyrirberst og festist í barnaeygað.

Hitt heimliga, kenda fyrst!

Føroyskar aftursagnir

er eitt savn av smásøgum, aftursagdar og skrivaðar av ymsum høvundum. Nógvar eru góðar. Einstakar eru kanska nakað tungar og ikki beinleiðis interessantar fyrri børn. Ein einstok, »Hevndina« er komin skeiðt fyrri í síðsta helmingi eru konurnar

Máling

Tapet

Linoleum

Tlf. 81. Poul Arne Poulsen.

Hús til salg

við markið. Trongisvág-Tvøroyri, lætt við koyrivegin, 17×9 alin við úthygni 7×8 alin og stórum belongaðum hjallara og tveimum hjallum, væl umsitin. Stórt uttanumstykki. Góðar kon-disjónur.

Martin Thorsteinsson.

umbýttar, so at tann, ið høvundurin ætlar skal hevna, verður hon, ið fær hevndina yvir seg, og umvent tann, ið hevndin er tilætlað, verður hon, ið sendir hevndina.

Um allar aftursagnirnar kann sigast, at tær eru bornar fram á einum góðum máli.

Richard Long hevur her gjørt eitt sera gott arbeiði, ið er kært-komið fyrri okkara skúlar, ið higartil onga aftursagnarbók hava haft.

Tíðindi.

K. F. U. M.

Sondag: Hjemligt Samvær.
Mandag: Læsestue.
Onsdag: Mindsteafdelingen
Kl. 6. Ungdomsafdelingen Kl. 8.
Torsdag: Bibeltime.
Fredag: Yngsteafdelingen.
Bornehaven er aaben hver Sogndag.

Hin ræddi.

Jóhannes bóndi var spurður í mannamálgvu aftaná fundin í Havn, um hann vildi fylgjast við mótkandidatum sínum til agita-tión um landið; men hann segði nei og vildi heldur ikki siga, hvar hann ætlaði sær at fara. Hetta er eina og aleina tí at hann ikki torir at meta mótsæði í jarðar-spurninginum, sum hann jú setur heilt á hevd og i nærsagt øll-um greiðir skeiðt fra.

Foto-framsýning

Føroya Ferðamannafelag verður aftur opin í morgin kl. 3—8 s. p. Fleiri nýggjar myndir eru komnar aftur, og vit, sum søu ta fyrri framsýningina og vórðu hugtiknir av henni, biðja lesarar okkara um endiliga at vitja bana. Tit iðra tykkum ikki eftir tí!

Nýtt valstað.

Antlið ger kunnugt, at justits-ministerið hevur góðkent Trøllanes sum valstað.

Stór framgongd.

Áðrastaðni í blaðnum er prentað úrslitið av fólkatingsvalinum í Danmark. Vit loyva okkum her at flyta fram tol, ið sýna framgongdina, danskir javnaðar-menn hava havt hesi síðstu 10 árin:

1924	469.949 st.
1926	498.125 -
1929	593.191 -
1932	661.516 -
1935	759.022 -